

VÁCLAV BEDNÁŘ vaclavbednar38@seznam.cz

C.K. VOJENSKÉ INTERNÁTNÍ ŠKOLY V HRANICÍCH 1856–1918

1. července 1856 napochodovali z hranického nádraží do majestátní, novotou zářící budovy Vyššího vojenského výchovného ústavu v kasárnách, dnes pojmenovaných po generálovi Zahálkovi, první chovanci. Jedenácti až patnáctiletí „vojáci,“ kteří se v parném létě roku 1856 v Hranicích objevili, byli nazýváni zöglingové.

Zahájili téměř stoletou tradici hranických vojenských internátních vzdělávacích a výchovných ústavů. Tradici, kterou rozdělila na dvě části válka v letech 1914–1918.

Po rozpadu rakousko-uherské monarchie byly zrušeny dosavadní habsburské vojenské internátní školy. Jejich zöglingové v soukromí mluvili většinou jazyků střední, jižní i východní Evropy. Nahradila je Československá vojenská akademie. Jediná škola nově vzniklé československé armády, vychovávající poručíky. Chovancům této školy se říkalo akademici a pro velkou většinu z nich byla v meziválečném období let 1920–1939 mateřským jazykem čeština.

Historie Československé vojenské akademie v Hranicích je v současné době již poměrně dobře známa. Daleko méně jsou nejen v Hranicích, ale v celé České republice prozkoumány dějiny zdejších habsburských vojenských ústavů. Důvodem není větší časový odstup ani malá významnost těchto škol. Teprve po roce 1989 nastala příznivější atmosféra k nezaujatému bádání o vývoji rakouských a po roce 1867 rakousko-uherských vojenských škol. Habsburskou etapu českých národních dějin neposuzovala příliš objektivně ani oficiální historická věda První republiky. Z rozdílných příčin se negativně k habsburské monarchii stavěli nacisté i komunisté. V Hranicích se o historii bývalých místních c.k. vojenských internátních škol začalo psát až v prvních letech 21. století [1].

K 50. výročí příchodu prvních zöglingů do Hranic vydal roku 1906 pplk. Gotthold Krebs, učitel němčiny na hranické Vyšší reálné škole, ve Vídni a Lipsku obsáhlou knihu nazvanou *Die k. Militär- Oberrealschule zu Mährisch-Weisskirchen* [2].

Autor zasvěceně informuje o změnách koncepce habsburského vojenského školství, ke kterému docházelo během půlstoletí existence hranických vojenských škol. Vojenské školy se v Hranicích měnily až do poloviny 70. let 19. století. V roce 1875 se do východní budovy vojenských

[1] V roce 2005 vyšla v hranickém nakladatelství DOST brožura: Hranice – c.k. rakousko-uherské vojenské ústavy, v roce 2010 ve stejném nakladatelství publikace OREL – LEV – SVASTIKA – HVĚZDA. Léta 1856–1918 zpracovala Mgr. Alena Jirásková, vedoucí badatelny VÚA Praha. Řada informačních článků vyšla postupně v novinách Hranický týden, mnohé jsou dostupné na vynikajícím serveru VA Hranice, vedeném pplk.v.v. Ing. Petrem Címalou: <http://vojenskaakademie-hranice.ic.cz/akademie.html>. Z doby První republiky by nebylo spravedlivé nepřipomenout článku R. Jansy Hranice – vojenské Athény, otištěný v Almanachu a katalogu Krajiněské výstavy Pobečví v Hranicích (1927).

[2] Dále jen Krebs. Kniha je v knihovnách České republiky dostupná v jediném exempláři, v nejbližší době bude umístěna na web Hranická historická knihovna – <http://historie.hranet.cz>.

33 ústavů nastěhovala Vyšší vojenská reálná škola. O tři roky později se do západní budovy přistěhovala Jízdní kadetní škola. Obě zmíněné střední vojenské školy zůstaly v přidělených objektech až do válečného roku 1914, Vrátily se v listopadu 1915 a setrvaly zde až do konce monarchie.

V úvodu své knihy roku 1906 pplk. Krebs nazval c.k. hranické vzdělávací a výchovné ústavy „opravdovou líhni c.k. generálního štábu“. Vycházel z faktu, že za padesát let absolvovalo hranické vojenské školy několik tisíc mladých mužů. Stali se důstojníky a mnozí z nich dosáhli na významné posty ve vojenské hierarchii. Někteří byli povýšeni i do generálských hodností.

V následujícím přehledu jsou zpracovány základní informace o vojsko výchovných institucích umístěných v Hranicích v letech 1856–1918 [1].

1. VYŠŠÍ VOJENSKÝ VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÝ ÚSTAV [2]

1. 7. 1856–1. 9. 1858

Čtyřletá internátní škola pro chlapce ve věku 11–15 let, nahrazující civilní hlavní (později měšťanskou) školu. Cílem byla kromě základního vzdělání i příprava chovanců pro školní oddíly nebo školní eskadrony, vychovávající poddůstojníky všech druhů zbraní habsburské armády. Většinu chovanců tvořili chovanci rovněž čtyřletých nižších vojenských internátních vzdělávacích a výchovných ústavů

• **Maximilán Langhoff** – první velitel hranických rakouských vojenských internátních vzdělávacích a výchovných ústavů. Příslušník pěšího pluku ruského velkoknížete Konstantina č. 18. Funkci vykonával v hodnosti kapitána pěchoty [3].

2. JÍZDNÍ ŠKOLNÍ ESKADRONA [4]

20. 10. 1856–20. 8. 1858

Dvouletá odborná škola pro jízdní poddůstojníky habsburské armády. Nastupovali do ní většinou absolventi vyššího vojenského vzdělávacího a výchovného ústavu ve věku 15 let. Od roku 1853, kdy byla unifikována doba studia ve všech typech školních setnin a eskadron na dva roky, mohli výteční chovanci po skončení 2. ročníku bez vyrovnávacích zkoušek pokračovat ve studiu na vojenských akademiích a dosáhnout důstojnickou hodnost [5].

• **Anton Baczynski** – příslušník hulánského pluku hraběte Civalarta č. 1. Funkci velitele jízdní školní eskadrony vykonával v hodnosti kapitána jízdy [6].

3. DĚLOSTŘELECKÁ AKADEMIE (DA) a VYŠŠÍ DĚLOSTŘELECKÝ KURZ (VDK) [7]

1. 9. 1858–30. 9. 1869

Čtyřletá odborná vojenská škola. Její úspěšní absolventi byli vyřazováni v hodnosti podporučíků dělostřelectva 2. třídy. Ti, kteří v některém z vyučovaných předmětů nevyhověli, absolvovali s hodností kadeta dělostřelectva [8]. Vyšší dělostřelecký kurz byl dvouletým nadstavbovým školením nižších důstojníků dělostřelectva, absolventů Dělostřelecké akademie. Kurz podléhal veliteli DA a vyučující byli kmenovými příslušníky DA [9].

[1] Při dlouholeté současné existenci Vyšší vojenské realky a Jízdní kadetní školy byl velitelem vojenských vzdělávacích a výchovných ústavů vždy velitel Vyšší vojenské realky, který převyšoval velitele jízdní kadetní školy hodností a předchozí vojenskou funkci.

[2] Krebs, s. 4–9.

[3] Militär-Schematismus des Österreichischen Kaiserthumes (dále jen MS), 1856, s. 720.

[4] Krebs, s. 4–9.

[5] Přehled návazností jednotlivých typů habsburských vojenských škol obsahuje kniha B. Poten: Geschichte des Militär-erziehungs- und Bildungswesens in den Österreich-Ungern. Berlin 1893.

[6] MS 1856, s. 726.

[7] Friedrich Gatti: Geschichte der K. und K. Technischen Militär-Akademie, Zweiter Teil 1786–1869, Wien 1905, s. 550–784 (dále jen Gatti).

[8] Krebs, s. 17.

[9] MS 1862, s. 660.

• **Josef Fabisch** (1807–16. 12. 1872)[1] – 2. velitel hranických rakouských vojenských internátních vzdělávacích a výchovných ústavů, velitel DA a VDK od září 1858 do 26. 1. 1860. Funkci vykonával v hodnosti plukovníka dělostřelectva. Člen vídeňské Geografické společnosti, čestný člen Německého muzea v Norimberku a Radeckého spolku. Narozen ve Vídni jako syn důstojníka dělostřelectva. Jako mladý chlapec vstoupil do vídeňského bombardérského sboru [2], 1827 kadet, 1832 podporučík. 1834–1844 učil ve škole bombardérského sboru matematiku, mechaniku a opevňovací práce v terénu. Později vyučoval stejné předměty ve škole pro šlechtice Lombardie a Benátska a sepsal pro školu i potřebné učebnice. V roce 1848 velel hmoždířové baterii ve Vídni. V bitvě u vídeňského Schwechatu mezi císařským vojskem a uherskými povstalci 30. 10. 1848 velel dělostřeleckých rezervním jednotkám. Od září 1849 byl jako člen předsednictva Generálního ředitelství dělostřelectva pověřen modernizací zbraňových systémů a munice dělostřelectva. 20. 9. 1857 se v hodnosti podplukovníka stal ředitelem Dělostřelecké akademie v Olomouci, se kterou se o rok později, již jako plukovník, přestěhoval do Hranic. 4. 4. 1860 byl povýšen na generálmajora a přeřazen na vídeňské Ministerstvo války. V roce 1864 byl ustanoven do funkce ředitele zemského velitelství dělostřelectva v Praze. V roce 1865 byl penzionován. Zemřel 16. 12. 1872 v Grazu [3].

• **August Friedrich rytíř von Schmidt** (27. 10. 1801–18. 4. 1868) [4] – 3. velitel hranických rakouských vojenských internátních vzdělávacích a výchovných ústavů. Velitel DA a VDK od 4. 2. 1860 do října 1866. Funkci vykonával v hodnosti generálmajora. Příslušník Raketového pluku, od roku 1864 9. polního dělostřeleckého pluku. V roce 1865 se stal majitelem Dělostřeleckého pluku č. 9. Rytíř Leopoldova řádu, nositel vojenského věrnostního kříže. Narodil se v Darmstadtu v Hesensku. Jako mladý chlapec nastoupil do školy bombardovacího svazu, 1823 poručík 3. děl. pluku. Prohluboval si odborné vzdělání v dělostřeleckých kurzech pro důstojníky. 1831 byl nadporučíkem, 1841 kapitánem, 1848 majorem, 1850 podplukovníkem. 1857–1860 vědecká práce v Dělostřeleckém výboru, rozpracoval systém paleb dělostřeleckých baterií v bojové činnosti. Generálporučíkem jmenován 1. 11. 1866 při odchodu do penze [5].

• **Karl Hofmann rytíř von Donnersberg** (26. 10. 1815–5. 1. 1885) [6] – 4. velitel hranických rakousko-uherských vojenských vzdělávacích a výchovných ústavů. Velitel DA a VDK od 1. 11. 1866 do září 1869. Funkci nastoupil v hodnosti plukovníka dělostřelectva, v Hranicích byl 1868 povýšen na generálmajora. Byl synem pražského generála Fridricha Hofmanna z Donnersbergu (1769–1848). V rodičovském domě získal láskyplnou a pečlivou výchovu. Byl výtečně jazykově vybaven a navíc byl znamenitým klavíristou, velice oblíbeným v pražské kulturní společnosti. V roce 1830 byl přijat k 1. dělostřeleckému pluku a vzděláván v bombardérském sboru. 1832 kadet, 1836 podporučík u 2. dělostřeleckého pluku. Potom byl několik let učitelem geografie ve škole bombardérského sboru. 1844 se stal nadporučíkem, v této hodnosti v letech 1848–1849 bojoval proti povstalcům v severní Itálii. Za statečnost byl vyznamenán vojenským věrnostním křížem. V roce 1849 byl povýšen na kapitána. Od roku 1854 působil v Dělostřelecké akademii jako učitel francouzštiny a geografie, 1856 major, 1859 podplukovník, 1861 plukovník, velitel dělostřelectva spolkové pevnosti Mainz, 1866 velitel Dělostřelecké akademie, 1869 velitel nově zřízené Technické vojenské akademie ve Vídni, 1868 generálmajor, 1874 generálporučík, 1. 5. 1875 penzionován.

[1] MS 1859, s. 495.

[2] Bombardier-Corps – od roku 1786 jednotky polního dělostřelectva určené k obléhání pevností a obsluze houfnic.

[3] Gatti, s. 561 a 680.

[4] MS 1860–1861, s. 664, MS 1862, s. 672, MS 1863, s. 671, MS 1865, s. 656, MS 1866, s. 655.

[5] Gatti, s. 564.

[6] MS 1867, s. 688, MS 1868, s. 718.

35 4. VOJENSKÁ TECHNICKÁ ŠKOLA

1. 10. 1869–30. 9. 1875

Založena sloučením dosavadních Dělostřeleckých školních setnin v Olomouci, Krakově, Praze a Liebenau (dnes součást rakouského města Graz). Byla to tříletá škola vychovávající poddůstojníky dělostřelectva. Předpokládaný počet chovanců 480 [1].

• **Anton Polansky** (1811–1902) [2] – 5. velitel hranických rakousko-uherských vojenských vzdělávacích a výchovných ústavů po celou dobu působnosti vojenské technické školy v letech 1869–1875. Narodil se v Litoměřicích, studoval filozofii. V roce 1831 narukoval k dělostřeleckému pluku č. 3, absolvoval plukovní školu v Olomouci a stal se pyrotechnickým poddůstojníkem v bombardovacím sboru. Zde také absolvoval kurz vyšší matematiky. Poddůstojníkem byl 17 let. Teprve koncem 1848 byl povýšen na podporučíka 3. dělostřeleckého pluku a zúčastnil se zimního válečného tažení proti povstalcům v Sedmíhradsku. V roce 1856 byl ustanoven učitelem v dělostřelecké školní kompanii v Praze. V roce 1866 se zúčastnil v 8. dělostřeleckém pluku úspěšného válečného vystoupení habsburské armády na italském bojišti a 17. 10. 1866 byl povýšen na majora. Roku 1867 byl jmenován velitelem 6. pevnostní dělostřelecké baterie v Krakově. Velitelem hranické rakousko-uherské vojenské technické školy byl ustanoven 28. 7. 1869 v hodnosti majora. V Hranicích byl 1. 5. 1871 povýšen na podplukovníka a 1. 5. 1875 na plukovníka. Při reorganizaci hranických rakousko-uherských vojenských vzdělávacích a výchovných ústavů a vytvoření Vyšší vojenské reálky byl 26. 9. 1875 plk. Anton Polanský personálním rozkazem císaře č. 37 odeslán do výslužby a současně vyznamenán Řádem Železné koruny III. třídy. Jako velitel vojenské technické školy prokázal vynikající odborné, organizační i lidské vlastnosti. Dožil se 91 let, zemřel v Brně, před smrtí odkázal tamnímu Zemskému muzeu svou celoživotní sbírku motýlů.

5. VYŠŠÍ VOJENSKÁ REÁLKA

1. 9. 1875–5. 11. 1918

Tříletá střední internátní škola, doplňující všeobecné vzdělání chovanců podle osnov civilních reálných gymnázií odbornými vojenskými disciplinami a předměty, které napomáhaly utvářet společenský status budoucího důstojníka rakousko-uherské armády [3]. Úkolem vyšší vojenské reálky bylo připravit absolventy na studium vojenských akademií, kde úspěšní frekventanti získali hodnost poručíka. Chovanci do školy obvykle nastupovali po zdárném zakončení čtvrtého ročníku civilních nebo vojenských reálných gymnázií. V hranické vojenské škole studovali mladí chlapci od 14–16 do 17–19 let. Počet chovanců [4]: 1885–1889: 450, 1890: 461, 1891: 462, 1892: 467, 1893: 472, 1894: 438, 1895: 412

• **Friedrich sv. pán von Zezschwitz** (13. 5. 1819–8. 6. 1891) – 6. velitel hranických rakousko-uherských vojenských vzdělávacích a výchovných ústavů od 1. 9. 1875 do srpna 1879. Velitel vyšší vojenské reálky. Nastoupil do funkce jako major pěchoty, příslušník pěšího pluku č. 9, v Hranicích povýšen: 1876 podplukovník generálního štábu, 1878 plukovník generálního štábu. 1. 5. 1884 při penzionování jmenován generálmajorem.

[1] Krebs, s. 40.

[2] Gatti, s. 221–222.

[3] S výukou na civilních reálných gymnáziích se shodovaly všeobecně-vzdělávací předměty: náboženství (převážná většina chovanců byla náboženství římsko-katolického, ale vyučovala se i protestantská náboženství), matematika, rýsování, deskriptivní geometrie, fyzika, zeměpis, dějepis, chemie, přírodopis, kreslení, tělocvik. Z jazyků byla povinná němčina a francouzština a jeden z jazyků monarchie (český, maďarský nebo polský). V druhé části vysvědčení byly hodnoceny odborné předměty: vojenské řády a předpisy, taktická, pořadová, dělostřelecká, ženijní a střelecká příprava, situační kreslení a šerm. Vysvědčení obsahovala také hodnocení z kaligrafie, stenografie, zpěvu a hry na hudební nástroje, tance a znalostí plavání a bruslení.

[4] Pokud je uváděn počet chovanců, byl v daném roce uveřejněn ve Vojenském schematismu. Většina schematismů však počet chovanců (zöglingů) neuvádí.

Fotografie z alba Vyšší vojenské reálky, 1882

- **Franz Hartmann** (18. 8. 1833–28. 3. 1902) – 7. velitel hranických rakouskouherských vojenských výchovných a vzdělávacích ústavů od září 1879 do května 1885. V této době zastával funkci velitele Vyšší vojenské reálky, nastoupil do ní v hodnosti podplukovníka, 1. 5. 1883 v Hranicích povýšen na plukovníka, 1. 11. 1889 generálmajor, 1. 5. 1894 generálporučík, 1. 5. 1894 penzionován.
- **Ladislav Müller von Königsbrück** (4. 1. 1837–28. 4. 1903) – 8. velitel hranických vojenských výchovných a vzdělávacích ústavů a velitel Vyšší vojenské reálky od května 1885 do srpna 1895. Funkci nastoupil v hodnosti majora, příslušníka Pionýrského pluku č. 5, 1. 5. 1895 byl v Hranicích povýšen na podplukovníka, 1. 5. 1890 plukovníka a 1. 5. 1895 při odchodu do penze na generálmajora.
- **Viktor Planner šlechtic von Wildinghof** (26. 7. 1838–24. 4. 1921) – 9. velitel hranických vojenských vzdělávacích a výchovných ústavů v Hranicích a velitel Vyšší vojenské reálky od září 1895 do srpna 1897. Funkci vykonával v hodnosti plukovníka pěchoty, 1. 9. 1897 při odchodu do penze generálmajor.
- **Arthur sv. pán von Königsbrunn** (26. 8. 1839–3. 1. 1917) – 10. velitel hranických vojenských výchovných a vzdělávacích ústavů a vyšší vojenské reálky od září 1898 do února 1901. Funkci nastoupil v hodnosti generálmajora, 1. 5. 1895 penzionován, 1. 5. 1899 v Hranicích povýšen na generálporučíka.
- **Franz Pollak von Emhoffen** (28. 7. 1841–?) – 11. velitel hranických rakousko-uherských vojenských vzdělávacích a výchovných ústavů a velitel Vyšší vojenské reálky od 1. 4. 1901 do dubna 1906. Funkci vykonával v hodnosti plukovníka, 1. 5. 1906 generálmajor, 1. 11. 1906 penzionován.
- **Wilhelm Merbeller** (17. 5. 1857–15. 4. 1923) – 12. velitel hranických rakousko-uherských výchovných a vzdělávacích ústavů a velitel Vyšší vojenské reálky v období květen 1906 až duben 1910. Funkci zastával v hodnosti plukovníka, 1. 5. 1910 generálmajor, 1. 10. 1910 penzionován.
- **Gustav Thiermer** – 13. velitel hranických rakousko-uherských vojenských a vzdělávacích ústavů a velitel Vyšší vojenské reálky v letech 1910–1913, v té době byl podplukovníkem.

Důstojnický dům, fotografie z alba Vyšší vojenské reálky, 1882

- **Franz Latzer** – 14. velitel hranických rakousko-uherských vojenských a vzdělávacích ústavů a velitel Vyšší vojenské reálky od 8. 12. 1912 do roku 1914 (zřejmě). Funkci vykonával v hodnosti plukovníka. Příslušník pěšího pluku arcivévody Karla č. 3. Jako velitel ústavů je uváděn ve schématismu naposledy pro rok 1914 (svazek vyšel v únoru 1914), *pro období mezi březnem 1914 a rokem 1918 se velitele hranických ústavů prozatím nepodařilo zjistit.*
- **Karl Rottenberger** – poslední velitel hranických rakousko-uherských vojenských a vzdělávacích ústavů a velitel Vyšší vojenské reálky v roce 1918 až do její likvidace dne 5. 11. 1918. Datum převzetí funkce nebylo zjištěno. Velitelem byl v hodnosti plukovníka.

6. JÍZDNÍ KADETNÍ ŠKOLA

1. 10. 1878–5. 11. 1918

Vznikla sloučením jízdních kadetních škol ve Vídni, Praze, Pešti a Lvově na přelomu září a října 1878. Do vojenských kadetních škol byli přijímáni zájemci starší patnácti let, kteří absolvovali nejméně čtyři roky gymnázia a zájemci o studium na vyšší vojenské reálce, kteří splňovali podmínky, předepsané pro studium ve vyšší vojenské reálce, ale do této školy nebyli přijati pro omezený počet míst. Podobně jako Vyšší vojenská reálka byla i Jízdní kadetní škola v Hranicích elitním ústavem. Ačkoliv pěších kadetních škol bylo v rakousko-uherském soustátí celkem 10, hranická jízdní kadetní škola byla až do roku 1909 jediná. Vzdělání v kadetních školách bylo čtyřleté a slučovalo výuku klasického gymnázia a odborné školy pro přípravu nižších důstojníků [1]. Po ukončení studia byli nejúspěšnější absolventi podle studijního pořadí jmenováni přímo po-

[1] Výuka v jízdní kadetní škole byla hlouběji orientována na praktické vojensko-odborné znalosti a návyky budoucího nižšího důstojníka jezdeckva. Vyučovala se hipologie, jízda na koni, taktika jezdeckva, vozatajstvo, ženijní příprava, nauka o terénu, opevňování, vojenská administrativa, zásady obchodní činnosti jednotek, vojenská organizace, vojenské řády, topografie, zdravotvěda a další odborné disciplíny. Všeobecně vzdělávací předměty podle učebních osnov osmiletého klasického gymnázia byly funkčně upraveny zvláště u výuky jazyků. Namísto latinského a řeckého jazyka se shodně s vyšší vojenskou reálkou povinně vyučovaly němčina a francouzština a jeden z vybraných národních jazyků monarchie.

ručíky, ostatní praporčíky a kadety – čekatelé na důstojnickou hodnost. Vyhnuli se tím studiu na vojenských akademiích [1]. Počet chovanců: 1881: 180, 1885–1886: 160, 1887–1889: 170, 1890: 190, 1891: 185, 1892: 178, 1893: 131, 1894: 130, 1895: 107

- **Anton Györmörey von Györmöre und Teölvár** (19. 7. 1837–10. 4. 1895) – 1. velitel jízdní kadetní školy v letech 1878–1881. Příslušník husarského pluku č. 4. Funkci vykonával v hodnosti podplukovníka, 1. 11. 1886 generálmajor, 1. 11. 1891 generálporučík, 1. 1. 1894 penzionován.
- **Alois hrabě von Paar** (19. 1. 1840–5. 2. 1909) – v letech 1881–1885 2. velitel jízdní kadetní školy, v hodnosti podplukovníka. Příslušník hulánského pluku č. 2, c.k. císařský komoří. Byl synem Karla 4. knížete von Paar (1806–1881) a Idy Marie Leopoldiny princezny z Liechtensteinu (1811–1884), 1. 5. 1891 generálmajor, 1. 5. 1895 generálporučík, 1. 5. 1903 generál jezdeckva. Majitel haličského hulánského pluku č. 13 ve Zloczówě.
- **Franz Bayer von Bayersburg** – 3. velitel jízdní kadetní školy (1885–1892). Nastoupil funkci v hodnosti kapitána dragounského pluku č. 11, 9. 11. 1887 v Hranicích povýšen na majora a 1890 na podplukovníka.
- **Eduard svob. pán von Tomaschek** – 4. velitel Jízdní kadetní školy (1893–1894). Funkci vykonával v hodnosti majora.
- **Viktor hrabě von Schaffgotsch** (1850–1919) – 5. velitel jízdní kadetní školy v letech 1895–1896. Příslušník hulánského pluku č. 1. Funkci vykonával v hodnosti plukovníka.
- **Leopold svob. pán von Hauer** (26. 1. 1854–3. 5. 1933) – 6. velitel jízdní kadetní školy v letech 1896–1899. Funkci nastoupil 27. 8. 1896 v hodnosti majora. V Hranicích povýšen v roce 1898 na podplukovníka, 1. 11. 1906 generálmajor, 1. 11. 1910 generálporučík, 14. 2. 1915 generál jezdeckva. Význačný rakousko-uherský vojevůdce 1. světové války, po rozpadu habsburské monarchie občan Maďarska.
- **Heinrich svobodný pán von Gablenz-Eskeles** (29. 9. 1857–26. 11. 1926) – 7. velitel Jízdní kadetní školy v letech 1900–1905. Funkci převzal v hodnosti kapitána. V Hranicích povýšen 1902 na majora a 1905 na podplukovníka. 1. 5. 1914 generálmajor, 1. 3. 1915 penzionován.
- **Anton Burka** – 8. velitel Jízdní kadetní školy v letech 1906–1910. Funkci velitele kadetní školy nastoupil v hodnosti majora, v Hranicích povýšen 1909 na podplukovníka.
- **Mario Franz** – 9. velitel Jízdní kadetní školy v letech 1911–1914. Funkci nastoupil v hodnosti majora dragounského pluku č. 14. V Hranicích byl 1913 povýšen na podplukovníka, 1915 je již uváděn jako plukovník dragounského pluku č. 9. Funkci velitele pluku nastoupil 1. 9. 1915 a v rakouském vojenském schematismu je uváděn jako Mario Franz von Velikipriloh.
- **Klemens Hüffel** – příslušník hulánského pluku č. 11. Jako velitel jízdní kadetky je uváděn v hodnosti podplukovníka v prvé polovině roku 1917. Přesnější data nezjištěna.
- **Ernst von Henneberg** – příslušník hulánského pluku č. 16. Funkci velitele jízdní kadetky v hodnosti plukovníka pravděpodobně nastoupil v srpnu 1917 a vykonával zřejmě až do 5. 11. 1918. Přesnější data nezjištěna.

[1] Podrobněji Alena Jirásková: Vojenské školy 1853–1919, in: OREL – LEV – SVASTIKA – HVĚZDA – Historie bývalých vojenských škol v Hranicích 1853–2010, nakladatelství DOST, Hranice 2010, s. 25.